

สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ*
QUALITY ASSURANCE STATE IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE
DIGITAL ERA UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE UBON RATCHATHANI AMNAT CHAROEN

จารุกิตต์ สูดสุข¹, อธิป เกตุสิริ², ชวนคิด มะเสนา³
Jarukitt Sudsuk¹, Atip Ketusiri², Chuankid Masena³
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี^{1,2,3}
Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University^{1,2,3}
Email : jarukitt.sg63@ubru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยจำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 470 คน สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการทดสอบค่า F

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2. เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพการศึกษา; การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน; ยุคดิจิทัล

ABSTRACT

The objectives of this research study were: 1) to study the condition of internal quality assurance operations of educational institutions in the digital age under the Secondary Education Service Area Office Ubon Ratchathani Amnat Charoen. 2) to compare the operating conditions of internal quality assurance of educational institutions in the digital age under the Secondary Education Service Area Office Ubon Ratchathani Amnat Charoen by position work experience and size of the school. The sample group in this research was 470 administrators and teachers under the Secondary Education Service Area Office Ubon Ratchathani Amnat Charoen. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The results showed that;1. Conditions for quality assurance stein educational institutions in the digital era under Secondary Education Service Area Office Ubon Ratchathani Amnat Charoen overall and all aspects were at a high level. 2. Comparison of quality assurance operations in educational institutions in the digital age under the Secondary Education Service Area Office Ubon Ratchathani Amnat Charoen classified by position, it was found that overall and each aspect were not different. Classified by work experience and by school size Overall, they differed significantly at the .01 level.

Keywords : Quality assurance; Internal quality assurance operations; Digital age

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การพัฒนานวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจแล้วยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการการทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ดังนั้นเยาวชนรุ่นใหม่จึงควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้รู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศต่อไปซึ่งเป็นบทบาทของการศึกษาที่ต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะและความรู้ในเรื่องดังกล่าว(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและยกระดับมาตรฐานการศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการให้ก้าวสู่การเป็นหน่วยงานดิจิทัลโดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงานและการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงานและขั้นตอนการให้บริการ ที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว มีการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

การที่จะจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมายได้นั้นจะต้องอาศัยระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้เป็นภารกิจสำคัญในหมวด 6 “มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา” ดังนี้ มาตรา 47 ระบุให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และมาตรา 48 ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547) ซึ่งแนวทางการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีการประเมินในสามรูปแบบประกอบด้วย 1) การตรวจเอกสารในระบบออนไลน์ (Non visit) 2) การตรวจเอกสารในระบบและลงพื้นที่เพื่อให้เห็นสภาพจริง (Partial visit) และ 3) การประเมินโดยการลงพื้นที่เพื่อตรวจเยี่ยมสภาพจริงตามบริบทของสถานศึกษา (Full visit) (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.), 2564) ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องเตรียมการให้พร้อมในการประกันคุณภาพภายใน (IQA) แบบออนไลน์ เพื่อให้การประเมินสัมพันธ์กับนโยบายและสถานการณ์

แม้ว่าปัจจุบัน สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทุกแห่งจะมีการใช้งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามาเป็นกลไกในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งมั่นปฏิรูปการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน คือ คุณภาพของผู้เรียน แต่ผลที่ปรากฏจากการจัดการศึกษากลับสะท้อนปัญหาของการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน โดยจะเห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563 ทั้งนี้รวมถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ทุกกลุ่มสาระ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ, 2564)

จากสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่าจุดที่ควรพัฒนาในด้านการประเมินคือ สถานศึกษาควรจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น เพื่อการนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจนในแต่ละมาตรฐานของการประเมิน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ, 2563 : 24) และจากการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบรูปแบบการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการกำหนดนโยบายและผู้บริหารสถานศึกษาได้ประยุกต์ใช้ตามบริบทของสถานศึกษาในด้านการประกันคุณภาพภายใน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

2.2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญโดยจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

3.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปประกอบเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่เพิ่มขึ้น

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวนโรงเรียน 81 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 3,745 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 169 คน ครูผู้สอน 3,546 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2564 ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากร โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด จำนวน 470 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ตำแหน่ง 2) ประสบการณ์ในการทำงาน 3) ขนาดสถานศึกษา ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา 6) รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ จำนวน 52 ข้อ และตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน และนำไปทดลองใช้ (Try Out)

เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีถึงผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

2. ส่งแบบสอบถามไปโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนตอบแบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์หรือทำในแบบสอบถามก็ได้

3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับหลังจากได้รับแบบสอบถามครบถ้วนแล้วและใช้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ผลโดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแปลงค่าแล้วทำการบันทึกในตารางบันทึกข้อมูล (Coding table)

2. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าร้อยละ โดยจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

3.2 ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ 6 ด้าน ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และ 6) รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยนำค่าคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยจำแนกเป็นรายข้อและผลรวม วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มด้วยการค่า t-test และสำหรับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ทดสอบค่า F-test

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญโดยภาพรวม

ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.16	.55	มาก
2	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.12	.58	มาก
3	ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.15	.65	มาก
4	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.27	.51	มาก
5	ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.15	.57	มาก
6	ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	4.22	.54	มาก
รวม		4.18	.53	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม พบว่า มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัลในระดับมาก ($\bar{X}= 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X}= 4.27$) ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X}= 4.22$) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}= 4.16$) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}= 4.15$) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}= 4.15$) และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}= 4.12$) ตามลำดับ

5.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 2) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและด้านการดำเนินการตาม

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกัน 3) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้านในทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

6.1 สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้าน มีข้ออภิปรายดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญมีนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นครูยุคใหม่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สามารถเข้าถึงยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ, 2563 : 29-31) รวมไปถึงนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีการพัฒนาการจัดการให้ก้าวสู่การเป็นหน่วยงานดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทำงานและการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงานและขั้นตอนการให้บริการ ที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แสงมณี วงศ์คุณ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก

6.2 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีประเด็นที่จะอภิปรายดังนี้

6.2.1 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารได้รับการติดตามจากหน่วยงาน

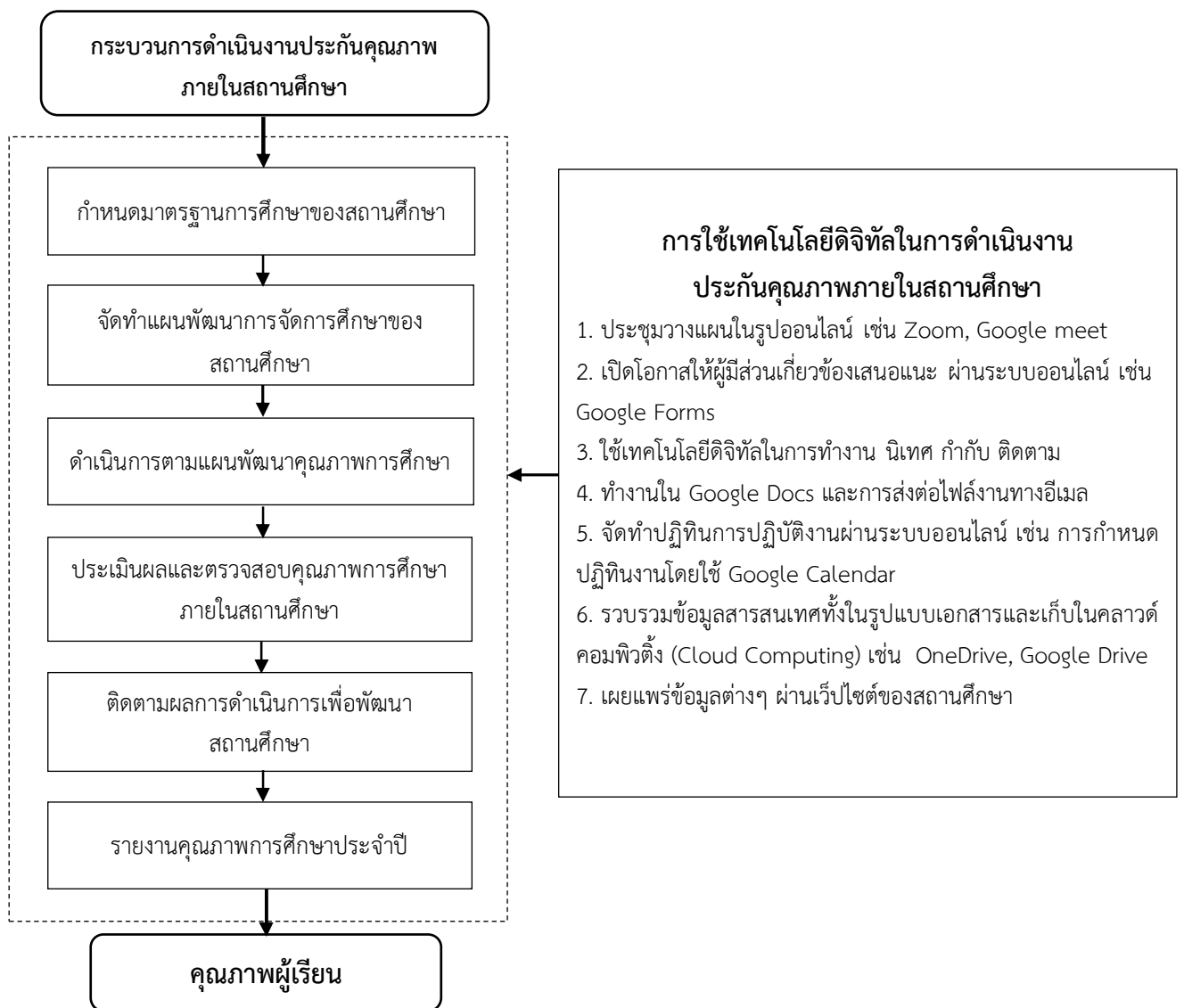
ต้นสังกัด แล้วบริหารงานให้ครูผู้สอนปฏิบัติตามแนวคิด สนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนที่ดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้ส่งเสริมให้มีการประชุม อบรม นิเทศและตรวจเยี่ยม จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สันวัตร ฉัตรสุวรรณ (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

6.2.2 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 10 – 20 ปี และมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยไม่ต้องผ่านวิธีการทางเทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน เนื่องจากมีประสบการณ์มากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ที่มุ่งเน้นความสะดวกสบายและความทันสมัยในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการอำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก นครวงศ์ (2561) ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.2.3 การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่สังกัดในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม และรายด้าน ในทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเนื่องจากสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มักจะมีบริบทที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะจำนวนบุคลากรที่แตกต่างกัน ทำให้โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษที่มีบุคลากรจำนวนมาก มีบริบทที่ใกล้เคียงกัน มีความจำเป็นที่ต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างคล่องตัวมากขึ้น ซึ่งต่างจาก โรงเรียนขนาดกลางที่มีบุคลากรน้อยกว่า ส่งผลให้มีความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพภายในน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กลมชนก แก้วสุภรัตน์ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ทั้ง 8 ด้าน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของ ข้าราชการครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

7. องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1. ควรส่งเสริมให้โรงเรียนขนาดกลางมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ให้สนับสนุนให้มีความพร้อมด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

9. บรรณานุกรม

- กลมชนก แก้วสุภรัตน์. (2559). การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา **ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สินวัตร ฉัตรสุวรรณ. (2557). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมนึก นครวงศ์. (2563). สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา **สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. (2563). **ข้อมูลสารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29.** อุบลราชธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29. (2564). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.** อุบลราชธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **แผนพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2562-2565.** กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2551). **หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน คุณภาพภายนอกการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.** กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579.** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

- Ayeni Adeolu Joshua. (2014). **Principals and Parents Partnership for Sustainable Quality Assurance in Nigerian Secondary School**. Nigeria : Adekule Ajasin University.
- Cele, Victoria Zamandosi. (2009). The Management of the Implementation of Quality Assurance Policies: The Case of Integrated Quality Management System in Secondary Schools in Kwa Zulu Natal. **Masters Abstracts International**. 47(03). unpagued.
- Chong, M. C. (2009). Is Reflective Practice a Useful Task for Student Nurses?. **Asian Nursing Research**. 3(3). 111-120.